

EDUSKUNNAN VASTAUS 182/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2004 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 265/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 22/2006 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan järjestyksenvalvojista 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (533/1999) 9 a, 10 a ja 10 b §,
sellaisina kuin ne ovat, 9 a § laissa 285/2002 sekä 10 a ja 10 b § laissa 622/2003,
muutetaan 2, 10 ja 11—14 §,
sellaisina kuin niistä ovat 10 § viimeksi mainitussa laissa sekä 11 ja 13 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja 12 § osaksi laissa 847/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a ja 15—29 §, seuraavasti:

2 §

Järjestyksenvalvojan tehtävä ja toimialue

Järjestyksenvalvojan tehtävänä on ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta sekä estää rikoksia ja onnettomuuksia siinä tilaisuudessa tai sillä alueella, jonne hänet on 1 §:n 1 momentissa mainitun säädöksen nojalla asetettu järjestyksenvalvojaksi (*toimialue*).

Järjestyksenvalvojan on toimittava laissa ja asetuksessa annettujen säännösten mukaisesti ja noudatettava poliisin sekä pelastus- ja muiden

viranomaisten etukäteen tai tilaisuuden aikana antamia käskyjä ja määräyksiä.

2 a §

Järjestyksenvalvojaksi asettaminen ja järjestyksenvalvojana toimiminen

Järjestyksenvalvojaksi saadaan asettaa tehtävään suostuva henkilö, jolla on poliisin myöntämä voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi.

Tilaisuuden laajuus ja luonne huomioon ottaen sekä muusta erityisestä syystä tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitos voi hyväksyä järjestyksenvalvojaksi kokoontumislain mukaiseen yksittäiseen tilaisuuteen tai saman järjestäjän samassa paikassa järjestämiin saman luonteisiin tilaisuuksiin enintään neljäksi kuukaudeksi yhden vuoden aikana myös henkilön, joka täyttää pelkästään 12 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset. Tällaisella järjestyksenvalvojalla ei ole 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyjä toimivaltuuksia. Tilaisuudessa, johon asetetaan tässä momentissa tarkoitettu järjestyksenvalvoja, tulee aina olla myös riittävä määrä järjestyksenvalvoja, jotka täyttävät 12 §:n 2 tai 3 momentissa säädetyt edellytykset.

Jos järjestyksenvalvojan tehtävä tai työturvallisuus sitä vaatii, toimialueen poliisilaitos voi edellyttää, että järjestyksenvalvojana saa toimia vain 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun koulutuksen lisäksi sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävän voimankäytön lisäkoulutuksen (*järjestyksenvalvojan voimankäytön lisäkoulutus*) hyväksytysti suorittanut.

Poliisimies tai rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostorjuntaa suorittava tullimies ei saa toimia järjestyksenvalvojana.

10 §

Voimankäyttövälineet ja niiden kantaminen

Järjestyksenvalvojan sallitut voimankäyttövälineet ovat ampuma-aselain (1/1998) 11 §:ssä tarkoitettu kaasusumutin sekä käsiraudat, muoviset siteet ja enintään 70 senttimetriä pitkä patukka.

Järjestyksenvalvoja ei saa kantaa järjestyksenvalvontatehtävässään voimankäyttövälinettä tarpeettomasti. Kaasusumutinta saa kantaa ainoastaan järjestyksenvalvoja, joka on suorittanut yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettun vartiointitehtävissä tapahtuvan kaasusumuttimen kantamisen mahdollistavan koulutuksen. Tämä lain 2 a §:n 2 momentin perusteella järjestyksenvalvo-

jaksi hyväksytty ei saa kantaa tehtävissään voimankäyttövälineitä.

Järjestyksenvalvojan on kannettava voimankäyttövälineitä asunsa alla siten, että ne eivät ole muiden havaittavissa. Jos voimankäyttövälineiden kantaminen asun alla ei ole mahdollista, niitä saadaan kantaa vyöhön kiinnitettävissä umpikoteloissa. Patukkaa saa kantaa siltä osin näkyvissä kuin sen kantaminen asun alla tai umpikotelossa ei sen koon vuoksi ole mahdollista.

11 §

Koiran mukana pitäminen

Tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan yhtä koiraa:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön vahvistamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

2) jonka ohjaajana hän on toiminut tottelevaisuustarkastuksessa;

3) joka on vähintään kaksi mutta enintään kymmenen vuotta vanha;

4) joka on rekisteröity ja tunnistusmerkitty siten, että se on luotettavasti yksilöitävissä;

5) joka on hänen hallittavissaan; sekä

6) joka ei ole ominaisuuksiltaan osoittautunut sopimattomaksi järjestyksenvalvontatehtävissä mukana pidettäväksi.

Järjestyksenvalvoja saa pitää 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävää koiraa mukanaan järjestyksenvalvontatehtävissä kaksi vuotta momentin 1 kohdassa tarkoitettua hyväksymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa voidaan myöntää, jos tilaisuuden laajuus, laatu tai järjestämispaikka järjestyksenpitoon liittyvästä perustellusta syystä edellyttää koiran mukana pitämistä. Tilaisuudessa koiralla on oltava kuonokoppa, joka voidaan poliisin määräyksestä poistaa, jos henkilöiden käyttäytymisen tai muun siihen verrattavan syyn perusteella voidaan päätellä tilaisuuteen osallistuvien turvallisuuden olevan uhattuna.

12 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä se, joka:

1) on täyttänyt 18 vuotta;
2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;

3) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävän koulutuksen, joka sisältää ainakin järjestyksenvalvojatoimintaan, järjestyksenvalvojan tehtäviin sekä järjestyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät opetusaiheet (*järjestyksenvalvojan peruskoulutus*); sekä

4) on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävän kertauskoulutuksen (*järjestyksenvalvojan kertauskoulutus*), jos järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty järjestyksenvalvojaksi 3 kohdan perusteella.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Järjestyksenvalvojan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan 1 momentin 3 kohdan estämättä hyväksyä järjestyksenvalvojaksi uudelleen hänen hakieensa järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen päättymisestä. Hyväksymisen edellytyksenä on tällöinkin, että hakija on suorittanut hyväksytysti säädetyn järjestyksenvalvojan kertauskoulutuksen.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen raukeaa.

13 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa järjestyksenvalvojan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitos.

14 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

15 §

Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus

Järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitos antaa 12 §:n 1 momentin mukaisesti järjestyksenvalvojaksi hyväksytyille järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojan on pidettävä kortti järjestyksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä se pyydetäessä. Poliisin tarvittaessa antama todistus järjestyksenvalvojaksi hyväksymisestä toimii järjestyksenvalvojakorttina ennen varsinaisen järjestyksenvalvojakortin luovuttamista järjestyksenvalvojalle.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä haettava kotikuntansa poliisilaitokselta järjestyksenvalvojakortin kaksoiskappaletta, jos hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet taikka hän on suorittanut hyväksytysti järjestyksenvalvojan voimankäytön lisäkoulutuksen tai yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 29 §:n 2 momentis-

sa tarkoitetun kaasusumuttimen kantamisen mahdollistavan koulutuksen ja tietoja näistä ei ole merkitty järjestyksenvalvojakorttiin taikka jos kortti on kadonnut tai turmeltunut.

Järjestyksenvalvojakortti on heti luovutettava poliisille, jos järjestyksenvalvojakortti hyväksyminen on peruutettu tai järjestyksenvalvojalle luovutetaan uusi järjestyksenvalvojakortti aikaisempaan korttiin merkityn hyväksymisen voimassaoloaikana.

Edellä 2 a §:n 2 momentin mukaisesti järjestyksenvalvojakortti hyväksytylle on annettava todistus järjestyksenvalvojakortti hyväksymisestä. Järjestyksenvalvojan on pidettävä todistus järjestyksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä.

16 §

Järjestyksenvalvojan tunnus ja sen käyttäminen

Järjestyksenvalvojan on käytettävä järjestyksenvalvontatehtävissä järjestyksenvalvojan asemaa osoittavaa selkeää tunnusta (*järjestyksenvalvojan tunnus*). Järjestyksenvalvojan tunnusta saa käyttää vain järjestyksenvalvoja järjestyksenvalvontatehtävissä. Järjestyksenvalvojan tunnusta erehdyttävästi muistuttavan merkin, tunnuksen tai asun käyttäminen on kiellettyä.

17 §

Järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäminen

Järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen ja järjestyksenvalvojan kertauskoulutuksen järjestäjänä voi toimia:

1) poliisilaitos;

2) se, jonka kanssa turvallisuusalan tutkinto- toimikunta on tehnyt sopimuksen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisesti järjestettyyn vartijan ammattitutkintoon tai sitä sisällöllisesti vastaavaan ammattitutkintoon taikka turvallisuusvalvojan perustutkintoon tai sitä vastaavaan perustutkintoon liittyvien kaikkien tutkinnon osien järjestämisestä;

3) se, jolle on myönnetty oikeus järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain

(630/1998) mukaista turvallisuusalan perustutkintokoulutusta tai sitä vastaavaa perustutkintoa;

4) se, jonka lukuun kouluttajana toimivalla on, hätäensiapuun sekä pelastustoimeen liittyvien opetusaiheiden kouluttajia lukuun ottamatta, voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojakouluttajaksi; hätäensiapuun sekä pelastustoimeen liittyvien opetusaiheiden kouluttajilla tulee olla kyseisen alan ammattitaito ja kouluttajakokemusta.

Järjestyksenvalvojan voimankäytön lisäkoulutuksen järjestäjänä voi toimia poliisilaitos sekä se, jonka lukuun kouluttajana toimivalla on oikeus antaa yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun voimankäyttökoulutuksen kaasusumutinkoulutusta. Koulutuksen tulee sisältää ainakin voimankäytön perusteisiin ja voimankäyttövälineisiin liittyvät opetusaiheet sekä voimankäyttöön liittyviä käytännön harjoituksia.

18 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi voidaan hyväksyä se, joka:

1) on 18 vuotta täyttänyt;

2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva; sekä

3) on hyväksytysti suorittanut Poliisiammattikorkeakoulun järjestämän ja sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävän koulutuksen (*järjestyksenvalvojakouluttajan kouluttajakoulutuksen*), joka sisältää ainakin järjestyksenvalvojatoimintaa sääntelevään lainsäädäntöön, järjestyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin, voimankäyttöön sekä kouluttajana toimimiseen liittyvät opetusaiheet.

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia, alueellisia sekä opetusaiheita koskevia ehtoja ja

rajoituksia. Hyväksymiseen liitettävä ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa järjestyksenvalvojakouluttajan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyy sisäasiainministeriö, joka myös muuttaa hyväksymiseen liitettävä ehtoja ja rajoituksia. Sisäasiainministeriön on ilmoitettava järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisestä sekä muuttamistaan ehdoista ja rajoituksista järjestyksenvalvojakouluttajan kotikunnan poliisilaitokselle.

19 §

Valvonta ja tietojensaanti

Järjestyksenvalvojen, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjien ja järjestyksenvalvojakouluttajien yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa sisäasiainministeriö.

Poliisin lääninjohto ja kihlakunnan poliisilaitokset vastaavat järjestyksenvalvojen, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjien ja järjestyksenvalvojakouluttajien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Sisäasiainministeriöllä, poliisin lääninjohtolalla ja kihlakunnan poliisilaitoksilla on oikeus saada järjestyksenvalvojalta, järjestyksenvalvojakoksi asettajalta, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjältä ja järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksytyiltä valvonnassa tarvittavia tietoja järjestyksenvalvontatehtävien suorittamisesta ja järjestyksenvalvontakoulutuksen järjestämisestä sekä muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

20 §

Järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen peruuttaminen

Järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitoksen on peruutettava järjestyksenvalvojakoksi hyväksyminen, jos järjestyksenvalvoja sitä pyytää.

Järjestyksenvalvojakoksi hyväksyminen tulee peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos järjestyksenvalvoja:

1) ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä rehellisyydeltään, luotettavuudeltaan tai henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen edellytyksiä;

2) on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtävänsä, tai hän on tahallaan menetellyt järjestyksenvalvojana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) on olennaisesti rikkonut järjestyksenvalvojakoksi hyväksymiseen liitettävä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisilaitos voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa järjestyksenvalvojalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

21 §

Järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Päällystään kuuluva poliisimies voi väliaikaisesti peruuttaa järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Jos järjestyksenvalvojakoksi hyväksyminen on peruutettu tai järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen väliaikaiseen peruuttamiseen on edellytykset, poliisimies voi ottaa järjestyksenvalvojakortin haltuunsa sen luovuttamiseksi päällystään kuuluvalla poliisimiehelle. Päällystään kuuluvan poliisimiehen on 14 päivän kuluessa päätettävä, peruutetaanko järjestyksenvalvojakoksi hyväksyminen väliaikaisesti. Poliisimies voi ottaa järjestyksenvalvojakortin haltuunsa myös silloin, kun järjestyksenvalvojakoksi hyväksyminen on peruutettu. Järjestyksenvalvojakortin pois ottamiseksi voidaan tehdä henkilötarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 10 §:ssä säädetään.

Järjestyksenvalvojakoksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta on ilmoitettava heti jär-

jäestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitokselle. Päätös, jolla järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitos voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos järjestyksenvalvojaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

22 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Sisäasiainministeriön on peruutettava järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen, jos järjestyksenvalvojakouluttaja sitä pyytää.

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos järjestyksenvalvojakouluttaja:

1) ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä rehellisyydeltään, luotettavuudeltaan tai henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen edellytyksiä;

2) on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt järjestyksenvalvojakouluttajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) on olennaisesti rikkonut järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia.

Sisäasiainministeriö voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa järjestyksenvalvojakouluttajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen peruuttamisesta tai varoituksen antamisesta järjestyksenvalvojakouluttajan kotikunnan poliisilaitokselle.

23 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Sisäasiainministeriö voi väliaikaisesti peruuttaa järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Sisäasiainministeriö voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos järjestyksenvalvojakouluttajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa hyväksymisen peruuttamiseen.

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta järjestyksenvalvojakouluttajan kotikunnan poliisilaitokselle.

24 §

Poliisitutkinta

Tämän lain nojalla myönnetyn hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa voidaan tarvittaessa suorittaa poliisilain 4 luvussa säädetty poliisitutkinta.

25 §

Lausunnot

Järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjällä ja järjestyksenvalvojan kouluttajakoulutuksen järjestäjällä on oikeus saada koulutukseen hakeutuneen kotikunnan poliisilaitokselta lausunto koulutukseen hakeutuneen sopivuudesta järjestyksenvalvojaksi tai järjestyksenvalvojakouluttajaksi.

26 §

Rangaistukset

Järjestyksenvalvoja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

1) laiminlyö 2 §:n 2 momentissa, 4 tai 5 §:ssä taikka 6 §:n 1 momentissa säädetyn järjestyksenvalvojan toimintavelvollisuuden taikka jättää noudattamatta 7 §:n 6 momentissa säädetyn velvollisuutensa,

2) rikkoo 10 §:n säännöksiä voimankäyttövälineiden kantamisesta tai kantamistavasta taikka 11 §:n säännöksiä koiran mukana pitämisestä,

3) laiminlyö 15 §:ssä säädetyn järjestyksenvalvojakortin tai todistuksen mukana pitämistä, esittämistä tai poliisille luovuttamista koskevan velvollisuuden taikka

4) ei käytä järjestyksenvalvontatehtävissä 16 §:ssä tarkoitettua järjestyksenvalvojan tunnusta tai käyttää järjestyksenvalvojan tunnusta mainitun pykälän vastaisesti,

on tuomittava *järjestyksenvalvontarikkomuksesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Järjestyksenvalvontarikkomuksesta tuomiin myös:

1) se, joka asettaa 2 a §:n 1 momentin vastaisesti järjestyksenvalvojaksi henkilön, jolla ei ole voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojaksi;

2) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostorjuntaa suorittava tullimies, joka toimii järjestyksenvalvojana 2 a §:n 4 momentin vastaisesti;

3) se, joka käyttää 16 §:ssä tarkoitettua järjestyksenvalvojan tunnusta tai sitä erehdyttävästi muistuttavaa tunnusta tai merkkiä, vaikka hänellä ei ole voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojaksi;

4) se, joka järjestää 17 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua järjestyksenvalvojakoulutusta tai toimii kouluttajana tällaisessa koulutuksessa ilman, että kouluttajana toimivalla on voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojakouluttajaksi.

Rangaistus tässä laissa tarkoitetun järjestyksenvalvojan vastustamisesta säädetään rikoslain 17 luvun 6 §:ssä.

27 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tässä laissa tarkoitettu päätös luvan tai hyväksymisen peruuttamisesta pannaan valitukselta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomainen sitä kiellä.

28 §

Tarkemmat säännökset

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) lupien ja hyväksymisten hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemusten sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä lupa- ja hyväksymispäätösten sisällöstä;

2) 8 §:ssä säädetyn tarkastuksen suorittamisesta sekä haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta;

3) järjestyksenvalvojakoulutuksen ja järjestyksenvalvojakouluttajakoulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen sisällöstä, toteuttamisesta ja koulutukseen sisältyvien opetusaiheiden hyväksi lukemisesta;

4) 16 §:ssä säädetystä järjestyksenvalvojan tunnuksesta ja sen käyttämisestä; sekä

5) järjestyksenvalvontatehtävissä mukana pidettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen järjestämisestä ja tarkastuksessa täytettävistä vaatimuksista sekä koiran rekisteröinnistä ja tunnistusmerkinnöistä.

Sisäasiainministeriö vahvistaa lisäksi tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden ja järjestyksenvalvojakorttien kaavan sekä järjestyksenvalvojakoulutuksessa käytettävän koulutusaineiston.

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999.

Julkisista huvitilaisuuksista annetun asetuksen (687/1968) 11 §:n nojalla annettu hyväksymisen järjestysmieheksi pysyy voimassa tämän lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuna järjestyksenvalvojaksi hyväksymisenä päätöksessä määrättyin ehdoin ja rajoituksin, kuitenkin enintään kolme vuotta tämän lain voimaantulopäivästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 _____.

Järjestyksenvalvojaksi ja järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Järjestyksenvalvoja, joka on suorittanut hyväksytysti sisäasiainministeriön määräyksessä (SM-1999-911/Tu-53) tarkoitetun järjestyksenvalvojan voimankäyttökurssin, saa kantaa järjestyksenvalvontatehtävissä kaasusumutinta ilman tämän lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun koulutuksen hyväksytyä suorittamista 31 päivään maaliskuuta 2007 saakka.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut hyväksyminen järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestämiseen sekä toimimiseen järjestyksenvalvojakoulutuksen kouluttajana oikeuttaa järjestämään järjestyksenvalvojan peruskoulutusta ja järjestyksenvalvojan kertauskoulutusta sekä toimimaan kyseisten koulutusten kouluttajana 31 päivään maaliskuuta 2007 saakka päätöksessä tarkoitettulla alueella. Sisäasiainministeriö voi kuitenkin peruuttaa hyväksymisen, jos tämän lain 22 ja 23 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista 12 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (282/2002) 7 §:n 1 momentin 1 kohta, 27 §, 28 §:n 4 momentti, 34 §:n 1 momentti, 39 §, 40 §:n 1 momentti, 44 § sekä 45 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 28 §:n 4 momentti laissa 540/2003 ja 44 § laissa 765/2003, sekä *lisätään* lakiin uusi 50 a § seuraavasti:

7 §

Muutosilmoitukset

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava kirjallisesti (*muutosilmoitus*) sisäasiainministeriölle:

1) liikkeen nimen tai yhtiömuodon muuttumisesta, liikkeen toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen osoitteen muuttumisesta;

---

27 §

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos vartijaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

28 §

Vartijan oikeudet

— — — — —
 Jos poistettava, kiinni otettava tai turvallisuustarkastuksen kohteeksi joutunut koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, kiinni ottamisen tai turvallisuustarkastuksen suorittamisen, taikka pakenee kiinni ottamista, vartijalla on oikeus käyttää sellaisia henkilön poistamiseksi tai kiinni ottamiseksi taikka turvallisuustarkastuksen suorittamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina, kun otetaan huomioon henkilön käyttäytyminen ja muut olosuhteet. Vastuuvapausperusteesta ja rangaistusvastuun lievennyksestä voimakeinojen käytön liioittelussa säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

34 §

Vartijakortti

Vartijan kotikunnan poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyäessä. Poliisin tarvittaessa antama todistus vartijaksi hyväksymisestä toimii vartijakorttina ennen varsinaisen vartijakortin luovuttamista vartijalle.

39 §

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos turvasuojaajaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

40 §

Turvasuojaajakortti

Turvasuojaajan kotikunnan poliisilaitos antaa turvasuojaajaksi hyväksytylle turvasuojaajakortin. Turvasuojaajan on pidettävä kortti hyväksymistä edellyttävissä turvasuojaustehtävissä mukanaan ja esitettävä se pyydettyäessä. Poliisin tarvittaessa antama todistus turvasuojaajaksi hyväksymisestä toimii turvasuojaajakorttina ennen varsinaisen turvasuojaajakortin luovuttamista turvasuojaajalle.

4 luku

Yksityisten turvallisuuspalveluiden valvonta

44 §

Turvallisuusalan valvontatiedot

Poliisi pitää tietoja vartioimisliikkeistä sekä niiden 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja vastuuhenkilöistä ja vastaavista hoitajista sekä vartijoista, turvasuojaajista ja 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua voimankäyttökoulutuksen antajista sekä järjestyksenvalvojista annetun lain 1 ja 18 §:ssä tarkoitettuja järjestyksenvalvojista ja järjestyksenvalvojakouluttajista (*turvallisuusalan valvontatiedot*). Turvallisuusalan valvontatiedoista säädetään tarkemmin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003).

45 §

Vuosi-ilmoitus

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava sisäasiainministeriölle kirjallisesti kultakin kalenterivuodelta seuraavan tammikuun loppuun mennessä:

— — — — —
 2) toimipaikkojen lukumäärä ja osoitteet sekä henkilöstön lukumäärä;

3) tiedot kalenterivuoden aikana vastaavina hoitajina, vartijoina ja väliaikaisina vartijoina toimineista toimipaikoittain eriteltyinä;

voidaan tarvittaessa suorittaa poliisilain (493/1995) 4 luvussa säädetty poliisitutkinta.

50 a §

Poliisitutkinta

Tämän lain nojalla myönnetyn luvan ja hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

kokoontumislain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun kokoontumislain (530/1999) 18 § seuraavasti:

18 §

Järjestyksenvalvojat

Yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestäjä voi asettaa yleiseen kokoukseen taikka yleisötilaisuuteen ja sen välittömään läheisyyteen järjestyksenvalvojista annetussa laissa (533/1999) tarkoitettuja järjestyksenvalvojia ylläpitämään järjestystä ja turvallisuutta yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa. Järjestyksenvalvojia voidaan asettaa myös yksittäisen yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämiseksi tarvittaville paikoitusalueille ja niille johtaville sisääntuloväylille sekä muille vastaaville tilaisuuden järjestämiseen liittyville alueil-

le. Järjestyksenvalvojen toimialuetta ei tule kuitenkaan asettaa laajemmaksi kuin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa ja sen välittömässä läheisyydessä sekä mainituilla paikoitusalueilla, niille johtavilla väylillä ja muilla vastaavilla tilaisuuden järjestämiseen liittyvillä alueilla on välttämättä tarpeen. Järjestyksenvalvojen valtuuksista säädetään mainitussa laissa. Oikeudesta keskeyttää yleinen kokous tai yleisötilaisuus taikka määrätä se päättyvän on kuitenkin voimassa, mitä tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annetun lain (485/2004) 10 §:n 2 momentti seuraavasti:

10 §

Turvatarkastuksen suorittaja

— — — — —
Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua henkilöä voidaan käyttää suorittamaan 1 momentissa tarkoitettu turvatarkastus, jos hän täyttää järjestyksenvalvojista annetun lain (533/1999) 12 §:ssä säädettyt järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle asetetut edellytykset tai jos hän on saanut turvatarkastuksista lentoliikenteessä annetun lain (305/1994) 9 §:n 2 momentissa tarkoi-

tetun Ilmailulaitoksen vahvistaman koulutusohjelman mukaisen koulutuksen ja kummassakin tapauksessa poliisi on hyväksynyt hänet tehtävään. Käsitellessään hyväksymistä poliisilla on oikeus käyttää niitä rekisteritietoja, joihin turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettu suppea turvallisuusselvitys voi perustua.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2006 .

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2006